

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΙΣ 17/2022

Θέμα : *Συνέπειες του άρθρου 347 του ψηφισθέντος νόμου «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις»*

Επί του ψηφισθέντος άρθρου 347 του ανωτέρω σχέδιο νόμου, το οποίο κατήρτισε το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΑΙΘ), παρατηρητέα τα ακόλουθα :

Ο κανόνας της **παρ. 1** ορίζει ποιοι θεωρούνται για το Κράτος κληρικοί της κατ' άρθρο 3 παρ. 1 του Συντάγματος Εκκλησίας της Ελλάδος. Αν και μοιάζει εκ πρώτης όψεως αχρείαστη, η συγκεκριμένη ρύθμιση καθορίζει το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 347, επειδή αφορά την μισθοδοσία των κληρικών της Εκκλησίας της Ελλάδος και προλαμβάνει ερμηνευτικές αμφισβητήσεις εν όψει ενδεχόμενων διεκδικήσεων ή ισχυρισμών άλλων θρησκευτικών κοινοτήτων, όπως οι ομάδες των αυτοαποκαλούμενων Γ.Ο.Χ., που παρουσιάζονται ως οι αληθείς φορείς της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Χριστού, στην οποία αναφέρεται το άρθρο 3 παρ. 1 του Συντάγματος.

Η **παρ. 2** ιδρύει 2.311 μόνιμες οργανικές θέσεις Εφημερίων Ενοριακών Ναών στις 82 Ιερές Μητροπόλεις της Εκκλησίας της Ελλάδος και έχει συμπληρωματικό χαρακτήρα σε σχέση με το άρθρο 15 παρ. 1 εδάφιο 1^ο του αν. νόμου 536/1945, που είχε συστήσει 6.000 οργανικές θέσεις των Ενοριακών Ναών της Ελλάδας. Αναφέρει ρητώς το 2^ο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 347 του ψηφισθέντος νόμου ότι : «Οι θέσεις του πρώτου εδαφίου προστίθενται στις υφιστάμενες οργανικές θέσεις Εφημερίων του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 15 του α.ν. 536/1945 (Α΄ 226)».

Οι θέσεις είναι οργανικές και όχι προσωποπαγείς, επομένως η καθ' οιονδήποτε τρόπο κένωσή τους δεν σημαίνει την κατάργηση και απώλειά τους για το εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο, στο οποίο αυτές θα κατανεμηθούν με το π.δ/μα -οργανόγραμμα της παρ. 3.

Σημειώνεται ότι οι οργανικές θέσεις της **παρ. 2** συστήνονται και ανήκουν στα νομικά πρόσωπα των Ιερών Μητροπόλεων και της Εκκλησίας της

Ελλάδος, όχι στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Αφορούν θρησκευτικούς λειτουργούς που είναι «εργαζόμενοι» των Ιερών Μητροπόλεων και όχι του Ελλ. Δημοσίου, το οποίο δεν έχει εργασιακή σχέση μαζί τους και είναι υποκείμενο μόνον της έννομης (μισθοδοτικής και ασφαλιστικής) υποχρεώσεως, που προβλέπουν η μεταβατική διάταξη της παρ. 3 εδάφιο 3^ο του άρθρου 347 για τους ήδη διακονούντες και η πάγια ρύθμιση της παρ. 5 του άρθρου 347 για τους εφεξής διοριζόμενους. Αυτό σημαίνει ότι το υπηρεσιακό καθεστώς των εφημερίων, είτε μισθοδοτούνται από το Δημόσιο είτε όχι, πάντως συνεχίζει να διέπεται από τον Καταστατικό Χάρτη της Εκκλησίας της Ελλάδος (ν. 590/1977, ΚΧΕΕ) τους εκδιδόμενους κατ' άρθρον 36 παρ. 6 ΚΧΕΕ κανονισμούς της Ιεράς Συνόδου, όπως ρητώς επιβεβαιώνει η παρ. 8 του άρθρου 347.

Το άρθρο 15 παρ. 1 εδάφιο 2^ο του αν. ν. 536/1945 όριζε επίσης ότι : *«Οι πέραν του αριθμού τούτου υπηρετούντες εφημέριοι διατηρούνται εν τη υπηρεσία μέχρι της καθ' οιονδήποτε τρόπο εξόδου των»*. Με τον τρόπο αυτό, ο τότε νομοθέτης υπορρήτως δήλωνε ότι για τους άνω των 6.000 κληρικούς δεν υφίσταται οργανική θέση. Όμως και για τους τότε υπηρετούντες 6.000 κληρικούς η παραπάνω ρύθμιση του αν. νόμου 536/1945 ήταν ατελής, γιατί εξουσιοδοτούσε την έκδοση βασιλικού διατάγματος, που θα κατένειμε τις θέσεις των εφημερίων των Ενοριακών Ναών. Επομένως και οι τότε 6.000 κληρικοί δεν αποκτούσαν και δεν κατελάμβαναν οργανική θέση εκ των ισαριθμών 6.000 νομοθετημένων από το Κράτος θέσεων, που θέσπισε το άρθρο 15 παρ. 1 εδάφιο 1^ο του αν. νόμου 536/1945, αν προηγουμένως δεν εκδίδετο το διάταγμα που θα κατένειμε θέσεις στις Μητροπόλεις, που υπηρετούσαν, ώστε να τοποθετηθούν σε αυτές με διοικητική πράξη τοποθετήσεως. Η Εκκλησία της Ελλάδος διατηρούσε την άποψη ότι οι κληρικοί είχαν οργανική θέση λόγω συστάσεως Ενοριών και λόγω των Κανονισμών της Εκκλησίας της Ελλάδος 2/1969 (θέσπιση 8.000 θέσεων με το άρθρο 40 παρ. 1) καθώς και 230/2012 (άρθρο 3) και 305/2018 (άρθρο 3), που θέσπιζαν τους κανόνες της μιας τουλάχιστον θέσεως ανά Ενορία και το πληθυσμιακό κριτήριο της περαιτέρω συστάσεως θέσεων εφημερίων ανά αριθμό οικογενειών κάθε Ενορίας.

Στην ίδια παρ. 2 ο νομοθέτης καθιστά σαφές ότι στις 2.311 οργανικές θέσεις συστήνονται για να τοποθετηθούν οπωσδήποτε οι εφημέριοι που υπηρετούν και μισθοδοτούνται από το Δημόσιο κατά την έναρξη ισχύος του νόμου, αποκλείοντας έτσι το ενδεχόμενο να τοποθετηθούν σε αυτές νέοι κληρικοί ή άμισθοι κληρικοί, με κίνδυνο να μην αποδοθούν

οργανικές θέσεις στους ήδη εμπίσθους από το Δημόσιο κληρικούς. Ο κανόνας αυτός συμπληρώνεται από τον αντίστοιχο της **παρ. 3** ότι οι λοιπές, προϋφιστάμενες θέσεις βοηθών επισκόπων διακόνων, ιεροκηρύκων, εκκλησιαστικών υπαλλήλων, που θα κατανεμηθούν, επίσης θα κατανεμηθούν με τρόπο που θα αντιστοιχεί στις Μητροπόλεις, κατηγορίες και κλάδους προσωπικού, που υπηρετεί σήμερα, ώστε να καταληφθούν από αυτό το προσωπικό.

Η **παρ. 3** ορίζει ότι θα εκδοθεί προεδρικό διάταγμα - οργανόγραμμα μετά από εισήγηση της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου, που θα κατανεμίει στις 82 Ιερές Μητροπόλεις τον συνολικό (6.000 του αν. νόμου 536/1945 συν 2.311 της **παρ. 2** του άρθρου 347) αριθμό οργανικών θέσεων κληρικών και λαϊκών υπαλλήλων (κάθε βαθμού Ιερωσύνης και καθήκοντος κατά περίπτωση), που μισθοδοτούνται από το Δημόσιο. Πρέπει να προσεχθεί εδώ, ότι το διάταγμα δεν θεσπίζει νέες αλλά κατανεμίει τις υπάρχουσες οργανικές θέσεις (Αρχιεπισκόπου Αθηνών, Μητροπολιτών, Βοηθών Επισκόπων, Εφημερίων, Ιεροκηρύκων και Διακόνων) και εκκλησιαστικών υπαλλήλων. Η **παρ. 3** του άρθρου 347 θεωρεί δεδομένη την νομοθέτηση των θέσεων από προηγούμενα νομοθετήματα και επιτάσσει την κατανομή τους με διάταγμα. Επιτρέπεται όμως κατά την κατωτέρω **παρ. 20** το προεδρικό διάταγμα να καταργήσει τις παλαιές διατάξεις που θεσπίζουν τις θέσεις αυτές και να συστήσει ισάριθμες οργανικές θέσεις εξ αρχής στο κείμενο του, ώστε να είναι νομοθετημένες σε ένα, ενιαίο κείμενο. Αυτό σημαίνει ότι το εκδοθησόμενο προεδρικό διάταγμα της **παρ. 3**: 1) αφ' ενός θα κωδικοποιήσει τις θέσεις και είτε θα επαναλάβει τα νομοθετήματα που τις προβλέπουν είτε θα τα καταργήσει κατά την **παρ. 20** και θα συστήσει εκ νέου ισάριθμες οργανικές θέσεις και 2) αφ' ετέρου θα κατανεμίει τις θέσεις σε Ι. Μητροπόλεις.

Επαναλαμβάνεται ότι όρος του 4^{ου} εδαφίου της **παρ. 3** είναι ότι η κατανομή πρέπει να συμμορφωθεί με τα στοιχεία πραγματικής υπηρεσίας των κληρικών και λαϊκών υπαλλήλων, καθώς προβλέπει ότι : *«Βοηθοί Επίσκοποι, Εφημέριοι, Διάκονοι, Ιεροκήρυκες και εκκλησιαστικοί υπάλληλοι, οι οποίοι μισθοδοτούνται από το Δημόσιο, καταλαμβάνουν αυτοδικαίως την αντίστοιχη οργανική θέση που κατανέμεται με το π.δ...»*. Επομένως τα πληθυσμιακά κριτήρια κατανομής του Κανονισμού 305/2018 καταργούνται. Τυχόν κληρικοί, που διορίστηκαν καθ' υπέρβαση του αριθμού θέσεων που προέκυπτε στην οικεία Μητρόπολη κατ' εφαρμογή των Κανονισμών 230/2012 και 305/2018, αποκτούν οργανικές θέσεις και αυτοδικαίως τοποθετούνται σε αυτές και οι θέσεις

αυτές ως οργανικές, μετά την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρησή, τους παραμένουν στην ίδια Ι. Μητρόπολη.

Στο σημείο αυτό ανακύπτουν τέσσερα ζητήματα.

Α. Οι μεν 4 θέσεις βοηθών Επισκόπων του άρθρου 27 παρ. 1 του ν. 590/1977 και οι μονιμοποιηθείσες 2 θέσεις Επισκόπων του άρθρου 44 παρ. 2 του ν. 4521/2018 (που προβλέπει ότι οι θέσεις διέπονται από την παρ. 1 του άρθρου 27 ΚΧΕΕ) θα κατανεμηθούν στην Ι. Αρχιεπισκοπή Αθηνών.

Β. Ωστόσο για τις λοιπές 6 θέσεις βοηθών Επισκόπων που προβλέπονται στο άρθρο 27 ΚΧΕΕ προς εκλογή Επισκόπων στις Ιερές Μητροπόλεις και έχουν καλυφθεί από την Ι.Σ.Ι. με Επισκόπους, θα υπάρξει το πρόβλημα :

α) ότι σε περίπτωση που κατανεμηθεί η θέση βοηθού Επισκόπου στις Ι. Μητροπόλεις που διαθέτουν σήμερα βοηθό Επίσκοπο μετά την μελλοντική κένωση της θέσεώς του, θα προκληθεί διαφωνία εάν επιτρέπεται να εκλεχθεί βοηθός Επίσκοπος του άρθρου 27 παρ. 2 ΚΧΕΕ σε άλλη Ι. Μητρόπολη, χωρίς προηγουμένως να έχει τροποποιηθεί το π.δ. κατανομής (που μάλιστα επιτρέπεται να γίνει όχι με νεώτερο π.δ/μα, αλλά μόνο με νόμο κατά την **παρ. 9** του άρθρου 347), ώστε να επιτρέψει η οργανική θέση βοηθού Επισκόπου στην Εκκλησία της Ελλάδος (Ιερά Σύνοδο)

β) ότι αν κατανεμηθούν με το π.δ. στην Ι. Μητρόπολη που σήμερα υπηρετούν, θα προκληθεί ερμηνευτική αμφισβήτηση αν η κατανομή στην συγκεκριμένη Ι. Μητρόπολη είναι πλέον μόνιμη, ώστε απαγορεύεται να εκλεχθεί βοηθός Επίσκοπος σε άλλη Ι. Μητρόπολη και εάν έχει εμμέσως καταργηθεί το άρθρο 27 παρ. 2 ΚΧΕΕ που προβλέπει εκλογιμότητα του Επισκόπου σε οποιαδήποτε Μητρόπολη αποφασίσει η Ι.Σ.Ι.. Υπενθυμίζεται ότι για να μετακινηθεί οργανική θέση από Μητρόπολη σε Μητρόπολη και να τροποποιηθεί το π.δ. - οργανόγραμμα απαιτείται νόμος *«κατόπιν σύμφωνης γνώμης των οικείων Μητροπολιτών και απόφασης της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος»* (**παρ. 9**). Συνεπώς, του νόμου μη διακρίνοντας, εάν στο μέλλον μεωθεί θέση βοηθού Επισκόπου που είχε κατανεμηθεί στην Μητρόπολη στην οποία υπηρετούσε βοηθός Επίσκοπος κατά την έκδοση του π.δ/τος - οργανογράμματος της **παρ. 3**, και δεν συναινεί η Μητρόπολη για την μετακίνηση της θέσεως, δεν θα είναι δυνατή η επιστροφή της στην Εκκλησία της Ελλάδος (Ιερά Σύνοδο) και η εκλογή βοηθού Επισκόπου σε άλλη Ι. Μητρόπολη από την Ι.Σ.Ι.

γ) ότι σε επιστροφής της θέσεως στην Εκκλησία της Ελλάδος και νέας εκλογής από την Ι.Σ.Ι. βοηθού Επισκόπου, θα πρέπει να τροποποιηθεί εκ νέου το π.δ. (και πάλι με νόμο κατά την **παρ. 9**), ώστε να μετακινηθεί περαιτέρω η θέση στην επόμενη Ι. Μητρόπολη, στην οποία εξελέγη βοηθός Επίσκοπος.

Μέχρι τώρα επικρατούσε η πεπλανημένη εντύπωση ότι άμα τη εκλογή βοηθού Επισκόπου από την Ι.Σ.Ι., η θέση νομικώς μεταφέρεται μαζί με τον εκλεγέντα στην Ι. Μητρόπολη, στην επαρχία της οποίας εξελέγη. Ο μηχανισμός συστάσεως και μεταφοράς οργανικών θέσεων όμως νομικά δεν λειτουργεί έτσι. Η οργανική θέση δεν μπορεί να μεταφέρεται σε άλλο νομικό πρόσωπο αν δεν τροποποιηθεί το άρθρο του νόμου ή της κανονιστικής πράξεως (π.χ. προεδρικού διατάγματος, υπουργικής αποφάσεως ή κανονισμού), που την προβλέπει ως υφιστάμενη σε ορισμένο νομικό πρόσωπο. Επομένως, σήμερα οι οργανικές θέσεις βοηθών Επισκόπων υφίστανται στην Εκκλησία της Ελλάδος κατά το άρθρο 27 παρ. 2 ΚΧΕΕ.

Γ. Έχει προβλεφθεί στην **παρ. 7** ότι με απόφαση του επιχώριου Μητροπολίτη μπορεί να μετακινούνται θέσεις διακόνων και εφημερίων σε Ενοριακούς Ναούς της ίδιας μητροπολιτικής επαρχίας. Στην **παρ. 3** δεν έχει θεσπισθεί ανάλογη αρμοδιότητα του Προέδρου της Δ.Ι.Σ., ώστε σε περίπτωση εκλογής βοηθού Επισκόπου να μετακινείται η θέση στην Ι. Μητρόπολη εκλογής του (ενώ π.χ. προβλέπεται για τον επιχώριο Μητροπολίτη τέτοια αρμοδιότητα μετακινήσεως οργανικών θέσεων εφημερίων μεταξύ Ενοριών της αυτής Ι. Μητροπόλεως). Σημειώνεται ότι η εκλογή βοηθού Επισκόπου σημαίνει περαιτέρω ότι η κατάσταση μισθοδοσίας του θα εγκρίνεται από την Ι. Μητρόπολη, στην οποία εξελέγη.

Συνεπώς, εν όψει του παραπάνω αδιεξόδου προτείνεται οι 6 οργανικές θέσεις των βοηθών Επισκόπων του άρθρου 27 παρ. 2 ΚΧΕΕ, που προορίζονται για την εκλογή βοηθών Επισκόπων σε Ι. Μητροπόλεις, να αναφέρονται ως θέσεις της Εκκλησίας της Ελλάδος (Ιεράς Συνόδου) στο υπό έκδοση προεδρικό διάταγμα. Ει δυνατόν, να προστεθεί στο κείμενο του προεδρικού διατάγματος ρήτρα ότι η οργανική θέση βοηθού Επισκόπου ανήκει στην Εκκλησία της Ελλάδος και, ενόσω είναι καλυμμένη, ο διορισθείς σε αυτήν υπηρετεί στην Μητρόπολη, στην οποία έχει εκλεγεί.

Δ. Οι λεγόμενες «επιτελικές θέσεις» βοηθών Επισκόπων είναι οι οργανικές θέσεις του Αρχιγραμματέως της Ιεράς Συνόδου, του Διευθυντή του Γραφείου της Αντιπροσωπείας της Εκκλησίας της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση και του Εκπροσώπου επί των Διορθοδόξων και Διαχριστιανικών Σχέσεων της Εκκλησίας της Ελλάδος και του Διευθυντή του Διορθόδοξου Κέντρου της Εκκλησίας της Ελλάδος κατά το άρθρο 15 παρ. 8 του ν. 2817/2000 (*«Οι Βοηθοί Επίσκοποι αναφέρονται στο Μακαριότατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και Πάσης Ελλάδος και Πρόεδρο της Ιεράς Συνόδου, ασκούν δε τα καθήκοντά τους για όσο χρόνο κατέχουν, με απόφαση της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου (Δ.Ι.Σ.), τις ως άνω θέσεις, άλλως παραμένουν ως Βοηθοί Επίσκοποι στον Αρχιεπίσκοπο»*). Ορθότερο εν όψει των παραπάνω διατυπώσεων είναι να κατανεμηθούν στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών. Η κάπως συμπλημματική διατύπωση των διατάξεων που θεσπίζουν τις επιτελικές οργανικές θέσεις βοηθών Επισκόπων (Αρχιγραμματέως κ.λπ.) είναι ότι ο κάτοχός τους έχει βαθμό Ιερωσύνης και υπηρετεί ως βοηθός σε Μητρόπολη, ενώ παράλληλα εκτελεί τα διοικητικά καθήκοντα του Αρχιγραμματέως, Διευθυντή σε εκκλησιαστικό ΝΠΔΔ με διοικητικό έργο (Εκκλησία Ελλάδος, ΔΚΕΕ). Στην Αποστολική Διακονία δεν υπάρχει οργανική θέση βοηθού Επισκόπου, αλλά θέση Διευθυντή. Ο αν.ν. 976/1946 ρυθμίζει την μισθοδοσία του Διευθυντή ανάλογα με την ιερατικό του βαθμό λαμβάνοντας υπ'όψιν το ενδεχόμενο να είναι Αρχιερέυς (άρθρο 28 παρ. 6 : *«Εφ' όσον ο Γεν. Δ/ντης της Αποστολ. Διακονίας είναι Αρχιερέυς εκ των εν ενεργεία ή των σχολαζόντων ή και ειδικώς διά την Γεν. Δ/σιν της Αποστολ. Διακονίας χειροτονηθείς η μισθοδοσία αυτού βαρύνει τον Ο.Δ.Ε.Π.»*).

Στην **παρ. 3** υφίσταται όμοιο με το ανωτέρω πρόβλημα κατανομής για τους ιεροκήρυκες και όμοια λύση προτείνεται για τις 85 οργανικές θέσεις ιεροκηρύκων του πρώην Ο.Δ.Ε.Π. του νόμου 1811/1988 -οι θέσεις ιεροκηρύκων του ν. 817/1978 έχουν κατανεμηθεί ήδη με π.δ. 582/1980.

Γενικός κανόνας της κατανομής των οργανικών θέσεων όλου του εμπίσθου από το Δημόσιο προσωπικού των ΝΠΔΔ της Εκκλησίας της Ελλάδος και για τις λοιπές κατηγορίες προσωπικού, πέραν των εφημερίων, είναι ότι το π.δ. - οργανόγραμμα της **παρ. 3** δεσμεύεται κατά τον νέο νόμο από τον αριθμό θέσεων που έχουν νομοθετηθεί μέχρι σήμερα, δεσμεύεται από τον τόπο και φορέα απασχόλησης του προσωπικού. Οι θέσεις πρέπει να κατανεμηθούν, ώστε οι σήμερα υπηρετούντες να αποκτήσουν θέση και να τοποθετηθούν σε αυτή,

επομένως δεν επιτρέπεται να υπηρετεί έμμισθος από το Δημόσιο κληρικός ή λαϊκός υπάλληλος χωρίς οργανική θέση. Δεν δεσμεύεται πάντως το π.δ., εάν υπάρχουν κενές θέσεις ή κενωθούν θέσεις μέχρι την ημερομηνία εκδόσεώς του, ώστε να τις κατανείμει κατά τρόπο που είχαν κατανεμηθεί με προγενέστερα νομοθετήματα (προεδρικά διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις κλπ).

Το υπηρετούν προσωπικό των φορέων της Εκκλησίας της Ελλάδος (περιλαμβανομένων των αποσπασμένων στην αλλοδαπή κληρικών) καταλαμβάνει αυτοδικαίως την οργανική θέση που κατανέμεται στην Μητρόπολη, στην οποία υπηρετεί κάθε λειτουργός ή υπάλληλος. Εκδίδεται σχετικώς διαπιστωτική πράξη του επιχωρίου Μητροπολίτη ή του Μακ. Προέδρου της Δ.Ι.Σ εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του π.δ/τος -οργανογράμματος της παρ. 3. Η διαπιστωτική πράξη εκδίδεται την διαπίστωση της τοποθετήσεως στις οργανικές θέσεις όλων (εμμίσθων κληρικών και λαϊκών), πλην των επαρχιούχων Μητροπολιτών.

Είχε ζητηθεί από το ΥΠΙΑΙΘ να διευκρινισθεί στο σημείο αυτό, το ακριβές χρονικό σημείο αυτοδίκαιης τοποθετήσεως, εάν δηλαδή είναι η δημοσίευση του νέου νόμου ή του π.δ./τος κατανομής των θέσεων, αλλά δεν διευκρινίσθηκε. Ορθότερο είναι να γίνει δεκτό ότι η αυτοδίκαιη τοποθέτηση συντελείται κατά την ημερομηνία δημοσιεύσεως του εκδοθησομένου π.δ/τος κατανομής των θέσεων.

Η τοποθέτηση πλέον του εμμίσθου από το Δημόσιο προσωπικού σε οργανικές θέσεις του π.δ/τος σημαίνει ότι η έκδοση απολυτηρίου γράμματος σε έμμισθο κληρικό για να υπηρετήσει σε άλλη Μητρόπολη θα προϋποθέτει, πέραν της συγκαταθέσεως του άλλου Μητροπολίτη (άρθρο 56 παρ. 6 του ν. 590/1977), και την ύπαρξη κενής οργανικής θέσεως κληρικού στην Μητρόπολή του. Αν υπάρχει θέση άλλης κατηγορίας, θα επιτρέπεται φυσικά η μετάταξη του κληρικού πχ από εφημέριο σε ιεροκήρυκα, ώστε να καταλάβει τυχόν κενή θέση ιεροκήρυκα, αλλά σε κάθε περίπτωση θα απαιτείται κενή οργανική θέση κληρικού, ώστε να μετακινηθεί και να μην απωλέσει τον μισθό του. Προφανώς πρέπει να γίνουν προσθήκες στον Κανονισμό 305/2018, ο οποίος χρήζει αναθεωρήσεως. Πάντως δεν επιτρέπεται ο μετακινούμενος κληρικός να μεταφέρει την οργανική θέση του στην Ι. Μητρόπολη που θα μετακινηθεί σε περίπτωση που εκεί δεν υφίσταται κενή οργανική θέση. Συνεπώς, κάθε Σεβ. Μητροπολίτης, που σκοπεύει να δεχθεί μετακίνηση εμμίσθου κληρικού θα πρέπει προηγουμένως να ελέγχει, εάν η Ι.

Μητρόπολη του διαθέτει κενή έμμισθη θέση κληρικού του ιδίου βαθμού Ιερωσύνης κατά το οργανόγραμμα - π.δ/μα της παρ. 3.

Η οργανική θέση, από την οποία αποχωρεί ο μετακινούμενος κληρικός σε περίπτωση απολυτηρίου γράμματος, δεν απαλείφεται από το οργανόγραμμα της Μητροπόλεως, όμως η κάλυψή της θα γίνει το επόμενο έτος ανάλογα με τις πιστώσεις που θα εγκρίνει το Υπ. Εσωτερικών με βάση τον Ετήσιο Προγραμματισμό Προσλήψεων.

Με την παρ. 4 εξουσιοδοτείται η έκδοση προεδρικού διατάγματος για τον ανακαθορισμό της κατηγορίας (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) και του κλάδου (ειδικότητας) των λαϊκών υπαλλήλων.

Παρατηρείται εδώ ότι η εκπαιδευτική κατηγορία και ο κλάδος όλων των θέσεων υπαλλήλων είναι καθορισμένοι μέχρι σήμερα με νόμους, και απαιτείτο σε περίπτωση μεταβολής των αναγκών των Μητροπόλεων, η ψήφιση κάθε φορά από τη Βουλή τροποποιητικού νόμου. Πλέον με την παρ. 4 προβλέπεται ο καθορισμός εξ αρχής της κατηγορίας και του κλάδου για όλες τις οργανικές θέσεις υπαλλήλων. Αυτό συνέπεται ότι σε περίπτωση ανάγκης μεταβολής τους, θα απαιτείται τροποποίηση του π.δ/τος. Ο καθορισμός αυτός πάντως με π.δ/μα μπορεί να γίνει με το π.δ/μα της παρ. 3 προς οικονομία των διαδικασιών και μπορεί να εκδοθεί με εισήγηση του ΥΠΑΙΘ ενιαίο διάταγμα τόσο για την κατανομή των θέσεων κληρικών και λαϊκών κατά την παρ. 3 όσο και για τον καθορισμό των στοιχείων των θέσεων υπαλλήλων κατά την παρ. 4.

Προβλέπεται στην παρ. 5 ότι οι εκκλησιαστικοί υπάλληλοι επιλέγονται με την ίδια διοικητική διαδικασία, όπως το προσωπικό του Δημοσίου. Επομένως με την παρ. 5 δεν έγινε δεκτό το αίτημα της Δ.Ι.Σ. να καταργηθεί η επιλογή εκκλ. υπαλλήλων μέσω ΑΣΕΠ που είχε νομοθετηθεί με τον ν. 3812/2009 με πρωτοβουλία του τότε Υπουργού Εσωτερικών Γ. Ραγκούση και συμφωνία της Ιεραρχίας και να επανενεχθεί το παλαιό καθεστώς επιλογής με διαγωνισμό και απόφαση της Δ.Ι.Σ. κατά τον Κανονισμό 5/1978. Είναι γνωστό ότι το ΑΣΕΠ κατά αρνείται να εισαγάγει στις προκηρύξεις του για εκκλησιαστικούς υπαλλήλους μερικά από τα προβλεπόμενα προσόντα του Κανονισμού 5/1978, όπως το θρήσκευμα, με πρόσχημα δήθεν αντισυνταγματικότητα, ενώ πρόκειται για υπαλλήλους εκκλησιαστικών φορέων και δικαιολογείται η εισαγωγή ειδικών περιορισμών.

Η σύντομη παρ. 5 είναι πολύ σημαντική, γιατί μετά 77 έτη το Κράτος επικαιροποιεί την αναγνώριση μισθοδοτικής υποχρεώσεως του

Ελληνικού Δημοσίου για το προσωπικό των ΝΠΔΔ της Εκκλησίας της Ελλάδος και υπό τον όρο ότι κατέχει οργανική θέση του π.δ/τος - οργανογράμματος της **παρ. 3**.

Περαιτέρω, το ύψος του μισθού που είχε καθορισθεί ειδικά για τις θέσεις εφημερίων με το άρθρο 1 του ν.δ. 469/1968, πλέον ορίζεται για όλο το προσωπικό των ΝΠΔΔ της Εκκλησίας της Ελλάδος ως ίσο με αυτό του προσωπικού του Δημοσίου, καθώς ανεξαιρέτα το εν λόγω προσωπικό εντάσσεται στον ενιαίο μισθολόγιο δυνάμει του ν. 4354/2015 (άρθρο 7 παρ. 1 αυτού και : «ιστ) το προσωπικό των νομικών προσώπων της Ανατολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας του Χριστού, ..., που επιβαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό»). Διευκρινίζεται ότι δεν απαγορεύεται στον νομοθέτη να θεσπίσει στο μέλλον ειδικό μισθολόγιο για το προσωπικό των ΝΠΔΔ της Εκκλησίας της Ελλάδος, αν και σε περίπτωση που θελήσει να το μειώσει, θα είναι δύσκολο συνταγματικώς να δικαιολογήσει την άνιση μεταχείρισή του προσωπικού των εκκλησιαστικών ΝΠΔΔ σε σχέση με το προσωπικό των κρατικών ΝΠΔΔ.

Στην **παρ. 6** ορίζονται, πέραν των προσόντων που απαιτούν οι ιεροί κανόνες και οι εκκλησιαστικοί κανονισμοί, τα απαραίτητα για το Κράτος προσόντα προκειμένου να μισθοδοτήσει κληρικό (τουλάχιστον τίτλο Σχολών Μαθητείας Υποψήφιων Κληρικών, πτυχίο ΑΕΙ για ιεροκήρυκες, πτυχίο ΑΕΙ για Αρχιερέα κατά τις διακρίσεις του ΚΧΕΕ) και τίθεται ως κώλυμα μισθοδοσίας η αμετάκλητη καταδίκη για τα ποινικά αδικήματα της **παρ. 14**.

Στην **παρ. 7** προβλέπεται ότι οι οργανικές θέσεις εφημερίων και διακόνων κάθε Μητρόπολης κατανέμονται στις Ενορίες με απόφαση του Μητροπολίτη, εφ' όσον κενωθούν. Η προϋπόθεση να πρόκειται για άδεια θέση τίθεται λόγω της **παρ. 3** ότι οι υπάρχοντες κατά τον χρόνο εκδόσεως του π.δ/τος εφημέριοι και διάκονοι θα τοποθετηθούν οπωσδήποτε σε οργανικές θέσεις, και της της μονιμότητας των εγγάμων εφημερίων μετά την πενταετία παραμονής στην ίδια θέση (άρθρο 37 παρ. 3 ΚΧΕΕ).

Στο σημείο αυτό ανακύπτει ένα ακόμα ζήτημα. Ο Κανονισμός 305/2018 (και όχι ο νόμος) προβλέπει ότι κάθε Ενορία έχει τουλάχιστον μια θέση εφημερίου (άρθρο 3 παρ. 2 εδάφιο 1ο).

Την αρχή αυτή εμμέσως δεχόταν και ο αν. νόμος 536/1945, διότι στο άρθρο 15 παρ. 1 (του οποίου το 1^ο εδάφιο περιόρισε τις θέσεις σε 6.000), νομοθετήθηκε (στο 2^ο εδάφιο αυτού) απαγόρευση ίδρυσης νέων Ενοριών για μια πενταετία, γεγονός που αποτελεί ένδειξη ότι ο νομοθέτης

συμμεριζόταν την εκκλησιολογική αρχή ότι η ίδρυση Ενοριακού Ναού σημαίνει και σύσταση θέσεως εφημερίου.

Πλέον ο νέος νόμος αδιαφορεί για την αρχή αυτή, παρέχει σε κάθε Μητρόπολη ορισμένες οργανικές θέσεις, και είναι καθήκον και αντικείμενο μέριμνας του Μητροπολίτη να τις κατανείμει ώστε να τοποθετηθούν οι ήδη υπηρετούντες, γεγονός που σημαίνει ότι οι άνευ εφημερίου Ενοριακοί Ναοί θα μείνουν χωρίς (κενή) οργανική θέση, σε περίπτωση που δεν απομένουν κενές θέσεις μετά την κατανομή των διατιθέμενων θέσεων για τους εμμίσθους εφημερίους που υπηρετούν ήδη σε Ναούς.

Ως λύση προτείνεται η τροποποίηση του Κανονισμού 305/2018 και να προβλεφθεί πλέον ότι σε κάθε κενή Ενορία, που δεν έχει κατανεμηθεί μόνιμη θέση εφημερίου υφίσταται οργανική θέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (αφού η **παρ. 12** επιτρέπει κατ' αρχήν την πρόσληψη κληρικών με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και είναι ευνόητο ότι πρέπει να υπάρχει οργανική θέση για προσωπικό αορίστου χρόνου), ή, επειδή το ανωτέρω κριτήριο οδηγεί σε μεταβλητά αποτελέσματα, είναι προτιμότερο να προβλεφθεί στον Κανονισμό ότι όλες οι Ενορίες διαθέτουν θέση εφημερίου με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

Επίσης στην **παρ. 7** επιτρέπεται με απόφαση του επιχωρίου Μητροπολίτη οι εφημέριοι και οι διάκονοι να καλύπτουν τις λατρευτικές, τις ποιμαντικές και τις προνοιακές ανάγκες και άλλων Ναών, στους οποίους δεν ανήκει η οργανική τους θέση. Δεν έχει προβλεφθεί στην **παρ. 7** η δυνατότητα να καλύπτουν και τις διοικητικές ανάγκες δηλ. οι εφημέριοι να είναι προϊστάμενοι Ναού -αυτό αναφέρεται πάντως στον Κανονισμό 305/2018.

Με την **παρ. 8** ουσιαστικά επαναλαμβάνεται ότι μια οργανική θέση που κενώνεται δεν μπορεί να καλυφθεί άμεσα, αλλά θα πρέπει να χορηγηθεί πίστωση κατά το επόμενο έτος με βάση τον Ετήσιο Προγραμματισμό προσλήψεων του Υπουργείου Εσωτερικών, το οποίο παραχωρεί πιστώσεις στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Προϋπόθεση επίσης εγκρίσεως πιστώσεων για μια Μητρόπολη κατά το οικείο έτος, είναι η ύπαρξη κενής οργανικής θέσεως κληρικού ή εκκλ. Υπαλλήλου με βάση το π.δ/μα - οργανόγραμμα της **παρ. 3** και όχι το οργανόγραμμα που είχε δημοσιεύσει στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΕτΚ) κατ' επίκληση του άρθρου 29 ΚΧΕΕ και του Κανονισμού 305/2018. Τα

οργανογράμματα των Ι. Μητροπόλεων και προβλέπουν μόνιμες οργανικές θέσεις και δημοσιεύθηκαν στην ΕτΚ πρέπει να ανακληθούν από τη Δ.Ι.Σ. (εξ άλλου δεν θεωρούνταν από το ΥΠΑΙΘ δεσμευτικά για τον προγραμματισμό προσλήψεων). Συνεπώς, παρ' ότι πολλές Μητροπόλεις κατά τα μέχρι σήμερα οργανογράμματά τους (που είχαν δημοσιεύσει στην ΕτΚ) έχουν οργανικά κενά λόγω κενών θέσεων Ενοριακών Ναών, πλέον θα έχουν οργανικά κενά που παράγουν υποχρέωση κρατικής μισθοδοσίας μόνον εφ' όσον υπάρχει κενή οργανική θέση στο π.δ./μα - οργανόγραμμα της **παρ. 3**.

Η **παρ. 9** εισάγει κανόνα που δυσκολεύει τη δυνατότητα τροποποίησης του π.δ/τος κατανομής θέσεων της **παρ. 3**. Ορίζει ειδικότερα ότι για να μεταφερθεί κενή οργανική θέση προσωπικού μιας Μητροπόλης σε άλλη Μητρόπολη με σύμφωνη γνώμη των 2 Μητροπόλεων, απαιτείται να ψηφισθεί νόμος και δεν μπορεί να εκδοθεί διάταγμα που θα τροποποιεί το διάταγμα -οργανόγραμμα κατανομής θέσεων της **παρ. 3**. Η δυσκολία αυτή είχε επισημανθεί στο ΥΠΑΙΘ, καθώς είναι αδικαιολόγητη, αφού πάντως έχει τεθεί ο όρος συμφωνίας των 2 Μητροπόλεων και δεν είναι κατανοητό σε τι αποβλέπει η απαγόρευση να εκδίδεται τροποποιητικό διάταγμα για την αναθεώρηση του π.δ/τος της **παρ. 3**, και να απαιτείται να απασχοληθεί η Βουλή αφού το οργανόγραμμα των Μητροπόλεων έχει μορφή προεδρικού διατάγματος.

Στην **παρ. 10** διευκρινίζεται ότι η αύξηση του αριθμού Ενοριών δεν συνεπάγεται την αυτοδίκαιη σύσταση νέων οργανικών εμπίσθων θέσεων εκτός αν συμβεί σύσταση νέας Μητροπόλεως, οπότε συνιστάται μόνο νέα θέση Μητροπολίτη. Η ρήτρα αυτή σηματοδοτεί, αυτό που επισημάνθηκε ανωτέρω, ότι ο νομοθέτης αποσυνδέει σε ό,τι αφορά τις μισθοδοτικές υποχρεώσεις του Δημοσίου, την ύπαρξη Ενορίας από την ύπαρξη οργανικής θέσεως που μισθοδοτεί το Κράτος. Συνεπώς, απαιτείται τροποποίηση του Κανονισμού 305/2018, ώστε να μην απομείνουν οι κενές Ενορίες χωρίς προβλεπόμενη οργανική θέση εφημερίου, έστω με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου.

Η **παρ. 11** ορίζει ότι κληρικός της Εκκλησίας της Ελλάδος που εκλέγεται βοηθός Επίσκοπος από την Ιερά Σύνοδο της Ιεραρχίας χωρίς να υφίσταται αντίστοιχη κενή οργανική θέση, λαμβάνει μόνο τις αποδοχές της θέσης, από την οποία προέρχεται. Η **παρ. 11** έχει λάβει υπ' όψιν της τις αποφάσεις 588-589/2021 του Συμβουλίου της Επικρατείας (εκλογή τιτουλάριου και βοηθού Επισκόπου στην Ι. Μητρόπολη Γλυφάδας), που έκριναν ότι η Ι.Σ.Ι. δικαιούται να εκλέγει παραπάνω βοηθούς

Επισκόπους από τις νομοθετημένες οργανικές θέσεις βοηθών Επισκόπων, που προβλέπει ο ΚΧΕΕ (άρθρο 27) και οι λοιπές διατάξεις (ν. 2817/2000, ν. 4521/2018) ορίζοντας ότι δεν δικαιούνται μισθού Επισκόπου, αλλά του προ της εκλογής τους μισθού.

Η **παρ. 12** επιτρέπει την πρόσληψη κληρικών από πόρους των Μητροπόλεων με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ή ορισμένου χρόνου με αντικείμενο την απασχόληση του κληρικού ως εφημερίου, όπως και την σύναψη συμβάσεως έργου για συγκεκριμένη λειτουργική απασχόληση. Η παραπάνω δυνατότητα δεν προβλέπεται μόνο για τις κενές Ενορίες, αλλά -του νόμου μη διακρίνοντας- και για τις Ενορίες που διαθέτουν κληρικό κάτοχο μόνιμης οργανικής θέσεως. Για τους συνδεόμενους με σύμβαση εργασίας, ο μισθός προφανώς θα είναι διαφορετικός από τον μισθό των εφημερίων που κατέχουν μόνιμη θέση, και προβλέπεται για αυτούς ο μισθός του δημοσίου υπαλλήλου (ενιαίο μισθολόγιο ν. 4354/2015). Ο κληρικός που διακονεί με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου θα μισθοδοτείται με όποιο μισθό προβλέπει η ατομική σύμβαση εργασίας του και με κατώτατο όριο τον ελάχιστο μισθό της εκάστοτε Εθνικής Συλλογικής Συμβάσεως Εργασίας. Κλαδική συλλογική σύμβαση εργασίας για τον μισθό των κληρικών με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου δεν υπάρχει, γιατί μέχρι τώρα δεν προβλεπόταν στον νόμο τέτοια κατηγορία κληρικών. Ο κληρικός με σύμβαση έργου αποτελεί διαφορετική κατηγορία δεν είναι εργαζόμενος, αλλά παροχεύς υπηρεσιών. Επειδή όμως η φορολογική του μεταχείριση (φορολογικά θα έπρεπε να εκδίδει παραστατικά και να φορολογείται ως ελεύθερος επαγγελματίας -επιτηδευματίας) απάδει στην ιερατική του ιδιότητα, δεν νομίζω ότι μπορεί να τύχει ευρείας χρήσεως η λύση αυτή. Κατ' εξαίρεση για περιπτωσιακή απασχόληση μέσα στο έτος και με συνολική αμοιβή που δεν υπερβαίνει ποσό 10.000 ευρώ (μεικτά) εντός του ιδίου έτους, θα μπορεί να αμείβεται με τίτλο κτήσεως, δηλαδή υπογράφοντας απόδειξη που εκδίδει η Ιερά Μητρόπολη. Προφανώς για αυτήν την κατηγορία πρέπει να γίνουν προσθήκες στον Κανονισμό 305/2018, ο οποίος χρήζει αναθεώρησης.

Είναι εσφαλμένο και αντισυνταγματικό το τελευταίο εδάφιο της **παρ. 12** που απαγορεύει σε κληρικό με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου να είναι πρόεδρος Εκκλησιαστικού Συμβουλίου δηλαδή προϊστάμενος Ναού ή μέλος Μητροπολιτικού Συμβουλίου. Η διάταξη δεν αφορά τους αμίσθους, αλλά τους εμίσθους (από πόρους των Ι. Μητροπόλεων) κληρικούς. Από την στιγμή που εφημέριος συνδέεται με έννομη σχέση με

Ι. Μητρόπολη και έχει προσληφθεί σε Ενοριακό Ναό, η προέλευση του μισθού του δεν μπορεί να έχει καμία επιρροή στη δυνατότητα του Μητροπολίτη να του αναθέσει και διοικητικά καθήκοντα διορίζοντας τον ως προϊστάμενο Ναού ή μέλος Μητροπολιτικού Συμβουλίου. Επιπλέον η διάταξη αυτή καθιστά άνευ αξίας συνολικά την **παράγραφο 12**, αφού κανένας Μητροπολίτης δεν έχει λόγο να προσλάβει κληρικό με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου σε Ενορία, που στερείται εφημερίου, αν απαγορεύεται να τον διορίσει πρόεδρο του Εκκλ. Συμβουλίου της. Ούτε αναμένεται ότι θα δεχθεί εφημέριος πλησιόχωρης Ενορίας να είναι πρόεδρος Εκκλ. Συμβουλίου Ενορίας, στην οποία υπηρετεί άλλος εφημέριος με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και ότι θα υπογράψει οικονομικές καταστάσεις της. Η θέσπιση δύο ταχυτήτων κληρικών σε ό,τι αφορά τη συμμετοχή στα διοικητικά όργανα Ενοριών και Ι. Μητροπόλεων είναι αντισυνταγματική.

Η **παρ. 13** αποσαφηνίζει ότι όπου στην νομοθεσία γίνεται λόγος για οργανικές θέσεις Μητροπολιτών, Βοηθών Επισκόπων, Ιεροκηρύκων, Εφημερίων, Διακόνων και εκκλησιαστικών υπαλλήλων νοούνται πλέον οι θέσεις του π.δ/τος -οργανογράμματος της **παρ. 3**. Αυτό προφανώς αφορά την κρατικής προελεύσεως νομοθεσία και όχι τους κανονισμούς της Ιεράς Συνόδου, που κατ' εξουσιοδότηση του ΚΧΕΕ ρυθμίζουν το καθεστώς του προσωπικού των παραπάνω κατηγοριών.

Η **παρ. 14** απαριθμεί ποινικά αδικήματα, ως προς τα οποία ο νομοθέτης θεωρεί την αμετάκλητη καταδίκη λόγω αρνήσεως μισθοδοσίας νεοδιοριζόμενου κληρικού (σε συνδυασμό με την ανωτέρω **παρ. 6**) ή διακοπής της μισθοδοσίας υπηρετούντος κληρικού και ότι *«εκδίδεται διαπιστωτική πράξη κένωσης της οργανικής θέσης που κατέχουν»* (δεν ορίζει από ποιον, προφανώς από τον Μητροπολίτη που διορίζει) κατά την **παρ. 16** ή, σε περίπτωση ασκήσεως ποινικής διώξεως, λόγω αναστολής καταβολής ποσοστού 50% του μισθού, ενώ σε περίπτωση απαλλαγής το μη καταβληθέν ποσοστό αποδοχών αποδίδεται στον κληρικό κατά την **παρ. 15**.

Τα κωλυτικά της μισθοδοσίας αδικήματα της **παρ. 14** είναι : α) κλοπή, υπεξαίρεση (κοινή και στην υπηρεσία), απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, δωροδοκία, απιστία περί την υπηρεσία, παράβαση καθήκοντος, συκοφαντική δυσφήμιση, οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, σωματική βλάβη εμβρύου ή νεογνού, τα αδικήματα του ν. 3500/2006 (Α' 232) για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας, αρπαγή

ανηλίκων, παράνομη κατακράτηση, παράνομη βία, αυτοδικία, απειλή, διατάραξη θρησκευτικών συναθροίσεων, β) βία κατά υπαλλήλων και δικαστικών προσώπων, αθέμιτη επιρροή σε δικαστικούς λειτουργούς, διατάραξη της λειτουργίας υπηρεσίας, διατάραξη δικαστικών συνεδριάσεων, απείθεια, στάση, αντιποίηση, παραβίαση σφραγίδων που έθεσε η αρχή, παραβίαση φύλαξης της αρχής, γ) διέγερση σε ανυπακοή, διέγερση σε διάπραξη εγκλημάτων, βιαιοπραγίες ή διχόνοια, πρόσκληση και προσφορά για την τέλεση εγκλήματος, εγκληματική οργάνωση, τρομοκρατικές πράξεις-τρομοκρατική οργάνωση, αξιόποινη υποστήριξη, διατάραξη κοινής ειρήνης, απειλή διάπραξης εγκλημάτων, διασπορά ψευδών ειδήσεων, προσβολή συμβόλων ή τόπων ιδιαίτερης εθνικής ή θρησκευτικής σημασίας, δ) τα αδικήματα του ν. 927/1979 (Α' 139) (ρητορική μίσους- υποκίνησης εγκλημάτων με ρατσιστικά κίνητρα), ε) προσηλυτισμό του άρθρου 4 του α.ν. 1363/1938 (Α'305).

Επειδή έχει γίνει συνήθης στην πράξη η άσκηση διώξεως για ορισμένα από τα παραπάνω αδικήματα (π.χ. ενδοοικογενειακή βία, ρητορική μίσους) είναι προβληματική η αυτοδίκαιη αναστολή ποσοστού 50% μισθοδοσίας με μόνη την άσκηση διώξεως.

Κατά την **παρ. 17** ο Εισαγγελέας και η γραμματεία του ποινικού δικαστηρίου αυτεπαγγέλτως ενημερώνουν τον επιχώριο Μητροπολίτη σε περίπτωση ασκήσεως διώξεως κατά κληρικού ή αμετάκλητης καταδίκης κληρικού για τα ανωτέρω αδικήματα αντίστοιχα.

Σημειώνεται ότι τα ανωτέρω αδικήματα είναι κώλυμα μισθοδοσίας για κληρικούς, αλλά όχι για εκκλησιαστικούς υπαλλήλους, οι οποίοι δεν αναφέρονται στις παραπάνω διατάξεις.

Με την **παρ. 19** επιτρέπεται επίσης η απόσπαση χειροτονηθέντων υπαλλήλων φορέων της Γενικής Κυβερνήσεως σε Μητροπόλεις για 1 έτος με δυνατότητα παρατάσεως για 2 έτη, και η μισθοδοσία καταβάλλεται από τον φορέα προελεύσεώς τους. Οι υπάλληλοι αυτοί μπορούν να ζητήσουν, μετά την λήξη της αποσπάσεώς τους, μετάταξη, η οποία γίνεται δεκτή με Κοινή Υπουργική Απόφαση (Κ.Υ.Α.) ΥΠΑΙΘ και του συναρμοδίου Υπουργού εφ' όσον διατυπώνεται σύμφωνη γνώμη του επιχώριου Μητροπολίτη και της Ιεράς Συνόδου και μετατάσσεται είτε σε κενή θέση είτε σε προσωποπαγή θέση που συνιστάται με την Κ.Υ.Α. μετατάξεως. Αφού πρόκειται για προσωποπαγή θέση, αυτή καταργείται σε περίπτωση καθ' οιονδήποτε τρόπο κενώσεώς της. Για την απόσπαση ή τη μετάταξη χειροτονημένου υπαλλήλου από φορέα Γενικής

Κυβερνήσεως σε Μητρόπολη δεν απαιτείται γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου του φορέα προελεύσεως.

Τέλος με την **παρ. 20** επιτρέπεται προς τον σκοπό κωδικοποιήσεως και μετά από γνώμη της Δ.Ι.Σ. να καταργηθούν με προεδρικό διάταγμα οι διατάξεις των πολλών νομοθετημάτων που θεσπίζουν οργανικές θέσεις εφημερίων, διακόνων, ιεροκηρύκων, βοηθών Επισκόπων και εκκλησιαστικών υπαλλήλων στην Εκκλησία της Ελλάδος, στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών και στις Ιερές Μητροπόλεις της Εκκλησίας της Ελλάδος και να θεσπισθούν εκ νέου με το ίδιο προεδρικό διάταγμα που τις καταργεί. Πρακτικά μπορεί να εκδοθεί ένα π.δ/μα κατά τις **παρ. 3, παρ. 4 και παρ. 20**, και η λύση αυτή συστήνεται ως προτιμητέα, προκειμένου να υπάρχει πλέον ένα κείμενο διατάγματος που α) θα περιέχει όλες τις έμμισθες από το Δημόσιο οργανικές θέσεις κάθε κατηγορίας και κλάδου κληρικών και λαϊκού προσωπικού των παραπάνω εκκλησιαστικών νομικών προσώπων της Εκκλησίας της Ελλάδος, β) θα ορίζει κλάδο και κατηγορία θέσεων των εκκλησιαστικών υπαλλήλων, γ) θα καταργεί τις προγενέστερες διατάξεις, που θέσπιζαν τις θέσεις αυτές και θα τις συστήνει εξ αρχής.

Αθήνησι, τη 17^η Ιουλίου 2022

Μετά βαθυτάτου σεβασμού